

הדפק'ש דף הקשר עם
חיילנו, תלמידנו ובוגרנו

605

ראש השנה
א' תשרי תשע"ו

הצדיקים הטהורים אינם קובלים על הרשעה
אלא מוסיפים צדק, אינם קובלים על הכפירה
אלא מוסיפים אמונה, אינם קובלים על
הבערות אלא מוסיפים חוכמה.

המערכת

שינויים בחפילה

הרב נתי

דוד אחזה

אברהם וסרברג

מחשבה ומעשה

תומר צורן

שליחנו בטורונטו

מעוז שטאל

מה שהיה היה

אורי קרוק

מתחיל מחוש

דניאל שמואלי

שנה חדשה

ליאור גרשון

עולם הרחב

אלאור ויון

קצת חסידות

משה אפרתי

חשובה לכולם

אהרון כץ

זמן להתבונן

דונן קרויטנר

מחור החברותא

מאיר בן שמאי

פותחים שנה של דפקשים קצת באיחור,
אבל עם דפקש בשתי חלקים, אחד הערב
והמוסף לחג מחר. נברך בברכת ברוכים
הבאים את שתי הכתבים החדשים מאיר בן
שמאי ורון קרויטנר. נגיד תודה לחגי ברק על
העזרה בצילומים. ולהראל ריינוס על כל
העזרה במחשבים ובהדפסות.

מחר במוסף נסכם את השנה עם כל
האירועים הבולטים, נבחר את אנשי השנה
לשנת תשע"ו. וגם ראש הישיבה בראיון חגיגי
עם רון נגר. ועוד הרבה דברים טובים.

ניפגש בשנה הבאה.

המערכת

צרו איתנו קשר

ישיבת הגולן

חספין ד.ג.

רמת הגולן 12920

טלפון

04-6763063

פקס

04-6762126

R@YGOLAN.ORG

שינויים בנוסח התפילה

הרב נתנאל אריה

הביקורת על השינוי במטבע הברכה

עושה השלום; גלגולו של נוסח

עושה השלום בקרב חסידי אשכנז

שינוי זה במטבע הברכה הקדומה, עורר פולמוס והתנגדות בקרב הרבה מגדולי אשכנז בדורות מאוחרים יותר. ר' ישעיה הלוי הורוויץ, מגדולי [מקובלי](#) ופוסקי אשכנז [במאה ה-17](#), כתב בסידורו "שער השמים" בסוף תפילת ר"ה: "וכתבו בעלי הסודות טעם החתימה 'עושה השלום' גימטריא ספריאל... אבל הספרדיים אינם משנים נוסח הברכה מכל ימות השנה, וחלילה לשנות!". השל"ה אמנם מצדיק את טעם השינוי, עפ"י העולה גם מכתבי האר"י בשער הכוונות, אך כותב שכוונתו לסיום שאחרי התפילה: "והרמז שכתבו בעלי הסודות הוא אמת, אבל לא בנוסח הברכה, רק אחר התפלה שפוסע ואומר עושה שלום במרומיו, לא יאמר עושה שלום רק עושה השלום לרמז הנ"ל אבל חלילה לשנות נוסח הברכה. כך מצאתי בקונטרסי האר"י... כל המשנה ממטבע ממטבע הברכות שתקנו חז"ל הוא ברכה לבטלה, ועובר על לא תשא". גם בספר "מעשה רב" המביא את מנהגי הגר"א, מובא בשם תלמידו הגדול ר' חיים מוולוז'ין ב"תוספת מעשה רב" (אות נז): "דעת הגר"ח ז"ל אחתימת הברכה 'המברך את עמו ישראל בשלום' ולא 'עושה השלום', כי אין שונים ממטבע ברכה שטבעו חז"ל. רק בקדיש אמר עושה השלום".

וכך כותב גם ר' יחיאל הלוי עפשטיין, במאה ה-19, בספרו "ערוך השלחן" או"ח תקפ"ב סי' ד: "ומנהג אשכנז לשנות ולסיים 'עושה השלום', וכבר תמהו רבים וגדולים איך אפשר לשנות הנוסחא מעצמנו. ולכן רבים וגדולי עולם אומרים 'המברך' וכו'. וזה שנמצא בקדמונים לומר עושה השלום, אין כוונתם על הברכה אלא על עושה שלום שבסוף שמ"ע ובסוף קדיש" אמנם כדרכו הוא מנסה ליישב את המנהג עם ההלכה, וכותב: "ומ"מ נלע"ד דאין לגעור

אנו רגילים לסיים את תפילת עמידה בברכת "ברוך אתה ה' המברך את עמו ישראל בשלום", אך בעש"ת אנו מוצאים נוסח שונה אצל חסידי אשכנז הראשונים. ר' שמחה, תלמידו של רש"י, במאה ה-12, במחזור ויטרי סי' שמז, מביא נוסח סיום התפילה בעש"ת: "בספר חיים... ברוך אתה ה' עושה השלום". הרוקח, ר' אלעזר מוורמייזא, בסוף המאה ה-12, מנמק זאת בפירושי סידור התפילה: "ואין אומרים מראש השנה עד יו"כ: המברך את עמו ישראל בשלום, לפי [ש]כביכול אינו יכול לברכם, כי במקום משפט אין צדקה, אך אומר: עושה השלום, שאע"פ שעושה משפט - יש שלום בעולם". גם מהר"ם מרוטנבורג מחשובי תלמידי בעלי התוספות ופוסקי אשכנז במאה ה-13 הביא שינוי זה, כמובא בספר מנהגים דבי מהר"ם בסדר ערב יום כפור: "ואומר מר"ה עד מוצאי יו"כ... וכתוב לחיים... וחותר: עושה השלום". ר' יצחק אייזיק טירנא מעמודי הפסיקה והמנהג באשכנז במאה ה-15, הביא זאת ב"ספר המנהגים" במנהגי ר"ה, והוסיף טעם נסתר: "וחותר עושה השלום כי עושה בגימט' ספריאל וכן השלום". והסביר זאת מהר"ל בסדר תפילות ראש השנה: "מה שאנו אומרים בר"ה עושה השלום ובשאר ימות השנה המברך את עמו ישראל בשלום, לפי שעושה בגימט' ספריאל, והוא מלאך הממונה על הכתיבה, ואנו מזכירין אותו עתה שיכתוב אותנו לחיים טובים ולשלום". וכך פסק במאה ה-16 ר' מרדכי יפה בעל הלבושים, תלמידו המבהק של הרמ"א, באורח חיים סימן תקפכ, ד: "וחותר: ברוך אתה ה' עושה השלום".

בהם, דבאמת ברכה זו דהמברך **לא מצינו נוסחתה מפורש בש"ס** אלא ברמב"ם ובפוסקים, ומצינו בסוף מס' דרך ארץ (נראה שצ"ל: מדרש תהלים כט) שנוסחתם היתה 'עושה השלום'... ע"ש, הרי שכן היתה נוסחתם. והספרדים אינם משנים הנוסחא".

שורשיו הקדומים של המנהג

מעניין הדבר שיש רמז לכך כבר אצל רי"ץ גיא, מקדמוני ספרד במאה ה-11. בהלכות תשובה שלו הוא מביא מסורת עממית קדומה בנוגע לנוסח עשיית: "מתפלל... המלך קדוש המלך המשפט. ואמר מר רב האי: "ועמא מוסיף: **המלך עושה השלום**", אך נראה שכוונתו לתוספת הממשיכה את המלך הקדוש. בעבודת דוקטורט, טוען יחזקאל לוגר, כי בברכת השלום היו שתי המסורות; בא"י נהגו לומר "עושה השלום", כבמדרש תהלים כט, ובבבל נהגו את הנוסח: "המברך את עמו ישראל בשלום". האשכנזים נהגו כמנהג א"י בעשיית, ואילו הספרדים כמנהג בכל. בעקבות נוסח האר"י שינו בנוסח ספרד: "המברך את עמו ישראל בשלום". כך סבר גם הגר"א, ומזה נוצרו שני הנוסחים במנהג אשכנז; מנהגם בא"י כדעת הפרושים תלמידי הגר"א, ובחול"ל נשאר המנהג הקדום כמופיע במחזור רעדליהיים הנדפס גם כיום. נוסח האר"י בסיום התפילה ובקדיש, התקבל גם על הספרדים.

"אב הרחמן" או "אב הרחמים"

הקדמה

האזכרה השניה שבזכרונות, שאנו מוסיפים בעשרת ימי תשובה, הינה "מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים". אלא שכאן אנו מוצאים שתי נוסחאות. יש הגורסים:

"אב הרחמן"; יש הגורסים: "אב הרחמים"; ויש הגורסים בדרך כלל "הרחמן" אך במוסף ובמנחה של שבת גורסים "הרחמים"! יש להבין את שורשי השינויים וסיבותיהם.

לכאורה "רחמן" ו"רחמים" מובנם זהה, ואפילו ערכם החשבוני זהה, אך קיים ביניהן הבדל בכל זאת; "רחמן" הוא תואר ותכונה, אך "רחמים" מבטאים את המקור; "אב הרחמן" כתואר של האב המרחם, ואילו "אב הרחמים" כמקור הרחמים. כמו כן רחמן הינה צורה ארמית. בעברית מקראית מצאנו את המשקל הזה רק במקום אחד במגילת איכה (ד, י) "יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִים בְּשָׁלוֹ וְלִדְיָן", אך בד"כ הכינוי הוא "רחום" (שמות לד, ו; דברים ד, לא; יואל ב, יג; יונה ד, ב).

מקורות קדומים

בסידור "עבודת ישראל" יש פירוש מצורף לנוסח, שם כותב שנוסחתם "אב הרחמים" ושכך הוא ברמב"ם, ואב הוא נסמך כמו אבי, דוגמת "אב המון גויים". אך נוסח הספרדים: "אב הרחמן" עפ"י סדר רב עמרם גאון. יש כאן הצבעה על הבדל בין נוסח הספרדים לאשכנזים ותמיכת נוסח אשכנז מנוסח הרמב"ם. אמנם ברמב"ם הנדפס הנוסח "אב הרחמים" מופיע הן בהלכות תפילה (פ"ב הי"ט) והן בסדר התפילות. אך בנוסח כ"י אוקספורד עליו העיד הרמב"ם שהוזה מספרו, הנוסח הוא: "אב הרחמן"! גם בסידורו של ר' שלמה בר נתן מסג'למסא מצפון אפריקה בראשית המאה ה-13, הנוסח הוא "אב הרחמן". מאידך גיסא במחזור נירנברג ומחזור לייפציג באשכנז הנוסח הוא: "אב הרחמים".

המשך

הרב נתנאל אריה

בשעה טובה ובאיחור קל
משפחת בר אילן נכנסה אל
משכנה החדש לא רחוק מבית
מדרשנו.

מעוז שטאל
שליחנו
בטורונטו שומר
על קשר בשיחת
וידאו ראשונה.

בנימין
אלמאיד
ויחיאל לב
אחרי מסע
קשה במיוחד
ושבוע
מלחמה חלבי.
עייפים אך
מרוצים.

נוסח האר"י

נוסח האר"י נתקבל מתלמידיו, ובמיוחד מר' חיים ויטאל, שכתב את תורתו בסדרה ארוכה של ספרים. כדי שלא יצטרך להעתיק את כל התפילות, כתב רח"ו את הערות האר"י ושינויי הנוסח על סידור ספרדי שהודפס בוונציה בשנת 1527, כך שבמקום שלא העיר הערות, תואם נוסח האר"י את נוסח סידור הזה. בסידור זה כתב ר' חיים ויטאל שבשחרית, מנחה וערבית אמר האר"י - "אב הרחמן", אך במוסף - "אב הרחמים" מטעמים שבנסתר. הוא מוסיף ששמע ממגידי אמת, שגם במנחה של יום שבת אמר האר"י "אב הרחמים", כיוון שבמנחה של שבת יש בחינה הדומה למוסף. וגם בתפילת נעילה יש לומר "אב הרחמים", וכך שמע שהיה מתפלל.

בספר "נפש החיים" של ר' חיים פלאג'י מהמאה ה-19 באיזמיר שבטורקיה, מסביר את משמעות הנוסחאות. משמעות "אב הרחמן" הינה ה' שהוא רחמן ואינו מורה על ריבוי רחמים, ולכן כך אומרים בתפילות הרגילות בשחרית מנחה ערבית. אבל במוסף ובנעילה ואף במנחה של שבת, שם יש גילוי רחני גבוה יותר, הנוסח הוא "אב הרחמים" המתאר את רבש"ע כמקור הרחמים.

בסיכום

היתה כאן הבחנה בין נוסח הספרדים לאשכנזים. הספרדים: "אב הרחמן". והאשכנזים "אב הרחמים". בהשפעת האר"י שהיה גורם מתווך בין מנהגי הספרדים לאשכנזים, חדר הנוסח: "אב הרחמן" לחלק מתפילות בני אשכנז. השפעת האר"י על האשכנזים ידועה, אך כאן רואים גם השפעת האר"י על נוסח הספרדים ששינו את נוסחם גם כן בהתאם.

אלאור ויזן

עולם הרוח

בכל שיעור, בכל לימוד- יוצרים עולם של רוח. יוצרים תנועה של רוח- תנועה שמערערת ומעצבת את כל "היסודות"... יש המון סוגים של רוח- איפה אני מוצא את ה"כריזה" שלי בתוך ה"טורנדו" הגדול... האם אנחנו תופסים את עולם הרוח שלנו בישיבה כמובן מאליו?! האם אנחנו שואפים לגדלות אמיתית ולסלול לעצמנו נתיב מעמיק וישר, או שאנחנו "זורמים עם כיוון הרוח" ו"לאן שהרוח נושבת"?! האם כל דבר שאני לומד אני מנסה להפנים, לפתח, לבנות בעזרתו קומה נוספת- או שאני נותן לדברים "להתעופף" מעליו?! האם אני נותן לרוח לעצב את פני השטח שלי- להזיז דיונות, לעקור עצים, לעורר גלים- או שאני מתייחס אליה כ"רוח אחרת" או אולי אפילו ח"ו כ"רוח רעה"?!?

לא סתם יש הרבה הערכה לאנשי הרוח, לאנשים עם שאר רוח- הם, כמו הרוח, משפיעים על כל היסודות- החברתיים, המדיניים, האישיים וכו'... הרוח היא זאת שמעצבת את "פני השטח" שלנו. היא זאת שמקדמת תהליכים, מניעה מהלכים... אנחנו קובעים לאן תנשוב הרוח שלנו! אנחנו קובעים איך ואם בכלל היא תעצב אותנו! אחרי הכל- "יש לך כנפי רוח"...

שנזכה ל- "וְנִתְּנָה עָלֵינוּ רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וְיָבוֹנָה רוּחַ עֲצָה וְיָבוֹנָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת ה'..."

זמן טוב, שנה טובה ולימוד פורה בעז"ה!

אלול. חוזרים לישיבה. חוזרים לסדרים, לשיעורים, "לעסוק בדברי תורה". חבר מהצבא שלח לי סמס – "אנחנו יוצאים לשבוע מלחמה, השבוע הכי קשה בהכשרה.... יוצאים עם רוח גדולה"... מה זה רוח גדולה? מה תעזור רוח גדולה בשבוע שכמעט לא אוכלים ולא ישנים? ומאיפה מגיעה אותה רוח?

כשחושבים על זה, רוח הוא היסוד הכי משמעותי (כמובן מסוים)- הוא מככה או מלכה את האש, הוא גורם לסערות וגלים גם בימים הכי שלווים, וגם באדמה הכי מוצקה הוא מעורר סופות ועוקר בתים, עצים וכו'. מה יש ברוח שהיא יכולה לערער ככה את כל היסודות? הרי כשחושבים על זה- רוח הוא הזכר הכי לא מוחשי שיש- אוורירי, חסר צבע או צורה, לא ניתן לתפיסה... יש הרבה סוגים של רוח- סערה, סופה, בריזה, רוח מלטפת, רוח חמה וכבדה וכו'... לפעמים היחס שלנו אל הרוח הוא קצת מובן מאליו- היא תמיד שמה, תמיד תמשיך לנשוב, בלתי נראית כזאת, לפעמים עושה קצת רעש באוזניים- אבל זה ממש "נכנס באוזן אחת ויצא בשנייה"... הפעם הראשונה שמופיעה המילה רוח בתורה (והיא כידוע מעידה על כל הפעמים האחרות)- "...ורוח אלוקים מרחפת על פני המים".

יש קשר ישיר בין הרוח לאלוהים- ואני מקווה שכבר נפל לכם האסימון... נכון, זה בדיוק מה שאנחנו עושים פה בישיבה- בכל סדר,

מהנעשה בישיבה

חיילנו בכפיר (1) יצאו בשבוע שעבר לקורס מ"פ מג"דים (או יותר נכון שבוע ת"ש). בין תרגיל לתרגיל הם נחו במתקן גולן. בעיצומו של האובך שהיה יצאה משלחת בראשות הרב מנוביץ' אל הכפירניקים. הרב האיר אותם בחידושי תורה ופרוזבול. פינקנו את חיילנו בחבילות ראש השנה.

באמצעו של חודש אלול ציינו בהר הזיתים באירוע גדול (2) (3) 80 שנה לפטירתו של הרב. גם ישיבת הגולן הגיעה אל המקום להתמלא בקדושה ובשירים. חזרנו עיפים אך מרוצים.

שגיא רובינשטיין היה (4) בשבוע רמת הגולן כחלק מקורס קצינים שבו הוא נמצא, מה שלא מנע ממנו לבקר בישיבתנו.

יוסף שריידר ובצלאל חזן (5) הצנחנים עברו את טקס ההשבעה השבוע בכותל.

הכל נשאר במשפחה. אליעזר צדוק (6) סיים את הקמ"ד אחרי 4 חודשים, ומי אם לא עומר ניסטרופובר היה המפקד שלו בקורס.

55 חבילות נארזו ונשלחו לחיילנו בבסיסים (7) ובתים בכל הארץ. תודה לכל העוזרים וכותבי המכתבים.

מעוז שטאל

שליחנו בטורונטו

אני נמצא כבר שבוע בקהילה היהודית בטורונטו- כן, לשם נעלמתי ;) - והנקודה הזו רק מתחדדת לי מיום ליום. במסגרת השליחות שלי אני מלמד/מדריך בישיבה תיכונית שהמתכונת שלה מאוד דומה למתכונת של הישיבות התיכוניות בארץ: הם לומדים גמרא במשך שעתיים בבוקר ורק אז מתפנים ללימודי חול; יש להם שיעורי מחשבת ותנ"ך והלכה וכל מה שילד יהודי-דתי צריך. ההבדל הגדול הוא במה שהתלמידים 'רואים' מחוץ לבית הספר.

הרבה מהתלמידים גרים בשכונה שבה יש רק כמה משפחות יהודיות בודדות. ברור שדבר כזה יכול להשפיע על התלמידים! זה עלול לגרום לבעיות! החשיפה והפתיחות כלפי תרבויות ואמונות שונות - לא משנה כמה היא טובה - מסוכנת.

אבל מה שיפה הוא - שלמרות כל הקשיים שיש לאותם יהודים, ולמרות שיש זכרים שהם אולי-קצת-בערך מחפפים בהם, החיבור שלהם לחיים של תורה הוא חיבור אמיתי. גם אם בפועל בית המדרש לא תמיד מלא, ולומדים שם קצת פחות גמרא מאשר בארץ- הם ניצבים לפני ה'. בדיוק כמו כל אחד אחר ששייך לעם ישראל. הפסוקים לא באים לתת ניגוד דווקא בין ראש השבט המכובד לחוטב העצים חסר ההשכלה. זו סתם דוגמה קיצונית כדי שנוכל ללמוד קל וחומר (כמו שהגמרא נוהגת לעשות)..

**אתם נצבים היום פְּלֶכֶם לפני ה' אֱלֹקֵיכֶם
ראשיכם שְׂבֻטֵיכֶם זְקֵנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ
יִשְׂרָאֵל טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּ סַמְנֵיךָ
מִחֻטֵּב עֲצִיף עַד שֹׁאֵב מִיַּמֵּיךָ"**

הפרשה פותחת בתיאור של כל האנשים שעומדים לפני ה' וכלל לא חוסכת במילים. חשוב לה להדגיש שבאותה מידה שבה ראשי השבטים עובדים את הקב"ה כך גם 'האנשים הפשוטים' כדוגמת חוטבי העצים ושואבי המים; רמת ה'התייצבות' של הזקנים והשוטרים מול הקב"ה שווה לרמה של הנשים והגרים. אבל למה זו הדגשה חשובה?

אולי כי בקריאה ראשונה של הפסוקים באמת אפשר להתבלבל. ת'כלס זה נשמע קצת מוזר- דמיינו שעומדים בתפילה שני אנשים; רב גדול, ואדם פשוט- שלא למד כלכך הרבה בחייו (למשל אדם חילוני..). האם זה פשוט לנו שהתפילה שלהם היא אותו דבר? שבעיני הקב"ה שניהם 'ניצבים כלפיו' באותה המידה? כנראה שלא. בהסתכלות הבסיסית הם פועלים בשני כיוונים שונים לגמרי. ה' מסתכל על כל אחד מהם בצורה שונה לחלוטין, ואולי אפילו מקבל/לא מקבל את התפילה של אחד מהם.

וכנראה שזו המטרה של הפסוקים הללו- ללמד אותנו שאנחנו צריכים לשנות את החשיבה שלנו ולראות את הדברים קצת אחרת..

עדכון חיילים

המשך

מעוז שטאל

הם יכולים ללמד על כל שתי קבוצות שונות שיש לנו בעם. (פה כל אחד יעשה את החשיבה שלו וישלים את המשפט איך שמתחשק לו..).

ר' צדוק מסביר שהמילים "אתם ניצבים היום כולכם" לא משמשות כקביעת עובדה או כציווי של הקב"ה, אלא זהו בעצם תנאי. כלומר: אתם תוכלו להיות ניצבים - רק אם תהיו כולכם. רק במצב בו כולם יכוונו לעבוד את ה' ביחד נגיע למדרגת ה"ניצבים".

ראש השנה זה זמן טוב לאיחולים ולברכות, אז אני אנצל את הבמה כדי לאחל לכולנו שנזכה להיות ניצבים לפני הקב"ה. שכל אחד יוסיף את הייחודיות שלו למכלול של "כולכם" ובעז"ה (ובהשתדלותינו) נתקדם ביחד מעלה מעלה.

שנה טובה זד"ש מטורונטו.

בנימין אלמאיר חיילנו בכפיר עובד במרץ ובחריצות כדי לעבור את בוחן המסלול שלפניו. בזמן שכולם יצאו מהבסיס לעוד שבוע של מנוחה, אלמאיר נשאר בבסיס להתאמן רבות. אנחנו מאחלים לו הרבה בהצלחה, ומקווים שבע"ה הוא יעבור בקרוב.

אליעזר צדוק מדריך התותחנים קפץ לבקר אותנו השבוע ולא שחך לקחת את חבילת ראש השנה שלו.

הכנה
לתפילות
הימים
הנוראים עם
ר' אמיתי
שפירא ורבני
הישיבה.

תשובה לכולם

| אהרון נץ

כך הוא רואה כמה בני העיר אוהבים אותו ומכבדים אותו.

חשבתי עליו, על בעל הבית ירום הזודו. כמה אכפת לו שתקנה תשובה, כמה אכפת לו שלך יהיה אכפת ותעשה את הצעד הזה ותיכנס לחנות, נכנסת? זהו, אפילו המבולבל שבקונים יצא עם תשובה אחת.

"אדוני?"

"ממ"

"אדוני חברי?"

הרמתי את מבטי לנוכח מבטו ההדור של בעל הבית המחייך אלי, חייכתי בחזרה, אי אפשר שלא.

"תגידי" הוא אמר לי. "גם אתה רוצה תשובה?"
"אממ אני כבר לא יודע" גמגמתי ביראה
הוא צחק וקרא בקול גדול:

"גם אתה רוצה תשובה!"

שקט, הרחבה ריקה, כל הבאסטות בשוק השוקק חיים בכל זמן אחר עומד זנוח לכאורה, ואני, אני עומד שם, באמצע הכיכר נוכח החנות היחידה הפתוחה המלאה מפה לפה.

מול הכניסה מוצב שלט גדול: "תשובה במבחר גדלים והסוגים".

אני נכנס לחנות הסואנת ומתחיל לחפש משהו שמתאים לי, המדפים עמוסים וכל פעם שמדף מתרוקן עובד של בעל הבית הנכבד בא וממלא אותו מחדש, עד שהוא שוב מתרוקן. אני חש מבולבל, הגעתי לחנות בידיעה שאני רוצה תשובה הבאה מיראה העונש, מקסימום יראת ה', אך בעודי בוהה בהמון הקונים אני מבין שחלה טעות!

אני לא מבין איך עושים את זה!

אני לא מבין באיזו תשובה לבחור, תשובה הדרגתית, תשובה פתאומית, תשובה בעלת ראש מוברג זוהר בחושך, תשובה שכל העולם מסתכל עליה והיא ישועתו... רגע? מה זה בכלל אומר?

אני נזכר בדברי ר' יונה על סוג אחר של תשובה, תשובה בעלת פנים שונים ומאפיינים ייחודיים, אך אני, אני לא יכול להחליט.. אני מוצא את עצמי בוהה בבעל הבית הנכבד, שמחלק תשובה לכל החפץ בה, נראה שהוא בכלל לא לוקח כסף, צוחק ומלטף, נותן חיבוק ומחייך, חלוקת תשובה זה מה שהוא הכי אוהב לתת.

אריאל טופז וחיים הלפרין
הגיעו לרמת הגולן לסגור שבת של שמירות, ואם הם כבר פה באזור, כמובן שהם קפצו להגייד שלום.

אורי קרוק |

מה שהיה היה

תתאבלו אבל כן לכו תעשו תשובה, תתפללו שהקב"ה ימחל לכם תעשו משהו! ובמקום זה נחמיה אומר להם תמשיכו הלאה לכו תירגעו תאכלו ותשתו.

מה קורה פה? אולי אצליח להסביר זאת על ידי השיך/ המשפט המפורסם של הרב שלום הרוש: **"מה שהיה היה, העיקר להתחיל מהתחלה..."** מהבנה שטחית נבין את זה כאילו בואו נמשיך הלאה מה שהיה בעבר הרחוק לא חלק מאיתנו יותר, בואו נתחיל דף חדש הדף הקודם נמחק אין לו זכר והעיקר שנבוא עם ראש פתוח לשנה החדשה. ואז מה אם הטאתי?!

ההפך הוא הנכון! "עם ללא עבר, אין לו עתיד" (כמאמר נפוליאון) כך גם לעניין אדם הפרטי, אדם צריך לעשות חשבון נפש על כל השנה שעברה, לא להתיימש למרות שהוא חטא "להחליף את הארד-דיסק" אבל לזכור שיש לו עוד מלא הארד-דיסקים כאלה של שנים שעברו שהוא צריך לעבור עליהם. להסתכל אחורה ולהגיד זה מי שהייתי שנה שעברה ועכשיו אני רוצה להיות אדם חדש, להתחיל מהתחלה כי אני יודע שאני יכול, לא רק שאני יודע, רבש"ע מאמין בי בכל יום כשאני קם זו הכחה חד משמעית, אז אני באמת יכול! למרות כול העבר... וכדברי השיר של שלמה ארצי: "אם לא נאט, לא נביט לא נשים לב לפרטים - איך נגיע...?" (לא משנה ההמשך כל אחד ימשיך כרצונו) איך נגיע לאיפה שאנחנו רוצים להגיע אם לא נדע מה לא

מועדינו הקדושים אינם כאות זיכרון בלבד לכל מיני מאורעות שקרו לנו בעבר, החשיבות שלהם גדולה מזה! ר"ה זהו היום בו הקב"ה דן אותנו, כל בני מרום עוברים לפניו, אבל ר"ה אינו יום דין רגיל, זהו יום בו אנו שמחים אוכלים ושותים למרות שאנו עומדים לפני מלך מלכי המלכים במשפט. עניין זה מעלה תהיות רבות אחד הדברים זה שכל אדם נורמאלי לא היה פותח "ביסלי קראנצ'" בבית המשפט מול השופט במיוחד כשהוא בעצמו הנידון! קל וחומר אנו הקטנים שעומדים לפני בורא עולם מלך מלכי המלכים יושבים אוכלים שותים ושמחים ביום בו הוא דן אותנו?!

העניין הזה של האכילה והשתייה באה לידי ביטוי באופן החריג ביותר לדעתי בספר נחמיה בפרק ח' שם עזרא הכהן מביא באחד לחודש השביעי (ר"ה) את ספר התורה לפני העם, כמאמר הכתוב: "ויביא עזרא הכהן את התורה לפני הקהל... ויקרא בו" (ב-ג) עד לכאן הכול נורמאלי הכול טוב ויפה אבל ההמשך ישנו משהו תמוה ביותר: "ויאמר נחמיה... אל תתאבלו ואל תבכו כי בוכים כל העם כשמעם את דברי התורה, ויאמר להם לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות... וילכו כל העם לאכול..." (ט-יב) העם בוכה כי הוא שומע את התורה את חוקיו ומשפטיו ומבין שעד עכשיו הוא לא היה בסדר ואפילו גרוע מזה הוא עומד לפני יום ה' הגדול והנורא ולא הספיק לעשות תשובה, ואנחנו היינו חושבים שנחמיה ררגט זה יגיד להם אל תררו ואל

המשך

| אורי קרוק

שיאזנו אותנו, וגם אנחנו צריכים לראות כמה התקדמנו לעומת השנים החולפות, לא לשכוח את העבר ח"ו, לבנות את עצמינו על גבי העבר. זאת הדרך! והעיקר לשמוח בחלקינו ובמקום שאנחנו נמצאים במי שאנחנו, אנחנו בניו של מלך מלכי המלכים! והוא נותן לנו זכות לחזור אליו ועל זה נאכל ונשתה ונשמח.

שנזכה השנה בעזרתו יתברך להתקדם הלאה ולשוב אליו בתשובה שלימה במהרה בימינו.

בברכת שנה טובה לכל עם ישראל.

לעשות? איך נגיע לתשובה שלימה/לאמונה בבורא יתברך? רק אם נסתכל אחורה, נבין שחטאנו שאנחנו לא מושלמים שיש לנו מה לתקן רק אז נוכל להתחיל דף חדש. אבל ההסתכלות אחורה אסורה שתהיה תמידית, רק הצעות מידי פעם.

"מה שהיה היה" – העבר היה ובכל זאת אני לא אשכח אותו אבל למרות כל זאת ההסתכלות אחורה לפעמים מייאשת הופכת אותך לנציב מלח שלא מצליח לזוז ולהתקדם הלאה... ולכן **העיקר** הוא להתחיל מהתחלה. זה לא חכמה להימשך אחרי העבר להיות בייאוש ואכזבה תמידית צריך להמשיך הלאה בחיים צריך להבין שהקב"ה נתן לנו זכות עצומה והיא להתקדם ולחזור בתשובה, זה אינו דבר מובן מאליו כלל וכלל!

בבית המשפט אחרי שעשינו עבירה לא יתנו לנו לחזור למרות שנתחנן ונצטער, אתה תקבל את עונשך והקב"ה רחום וחנון כן נותן לנו את היכולת לשוב אליו! ועל זה אנו שמחים אוכלים ושותים כי אנחנו מאמינים שהקב"ה יעשה לנו בשנה הקרובה את הטוב בשביל הכלל ובשביל עצמנו. ובגלל זה לעניות דעתי גם נחמיה אומר לעם אל תתאבלו אל תבכו מה שהיה היה עכשיו בואו נסתכל לעתיד אנו יכולים להשתנות להפוך לטובים יותר להתקדם אבל גם עם מידי פעם איזה תוכחה קטנה כי אנחנו צריכים מידי פעם איזונים

אבי וסרברג |

דרך ארוכה

למה זה לא ענית לי בדרך כבוד? למה לא אמרת לי לאן אתה הולך? תבע המלך לדעת. "אדוני המלך, השיב רבי יהונתן, תשובה כהלכה השבתי לך. באמת האדם לא יודע לאן יגיע. הנה, אני התכוונתי להגיע לבית המדרש, ולבסוף הגעתי לבית האסורים"

ביום השחרור שלי מהצבא, מיד כשהגעתי לבית שמעתי את השיר "קבעתי את מושבי בבית המדרש" קצת התעניינתי בשיר ובדקתי את המילים ומסתבר שיש עוד כמה מילים חוץ מ"אבל אני קבעתי.."

בקיצור הוא מספר בשיר שהיה לו מלא הזדמנויות לפרוץ בכל מיני תחומים ולבסוף הוא נשאר בבית המדרש, אני מאוד התרגשתי לשמוע את השיר הזה בזכות עוד שני בתים האחד "נכון שזה וזה זכרי אלקים חיים בצבא חזק צריכים את כל סוגי החיילים אבל אני קבעתי את מושבי בבית המדרש הישן" שאמר לי באותה תקופה שיש הרבה מאוד מקומות שאפשר לתרום בחיי המעשה ובכלל אבל מה אעשה ונפשי חשקה בתורה, אפשר לעולם שיתקיים על ידי אחרים.

בינתיים (מבוסס על: "אמר להן בן עזאי ומה אעשה שנפשי חשקה בתורה, אפשר לעולם שיתקיים על ידי אחרים" יבמות סג,ב, קצת בנושא אחר) ועוד בית שמאוד נגע לי הוא: "כל יום אני נרגש כל פעם מחדש כשאגל מקומי הקבוע נגש פה בבית המדרש" אז בעז"ה בינתיים אני פה... בבית המדרש.

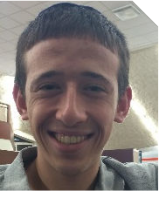
"רבות מחשבות בלב איש ועצת השם היא תקום"

"אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש, שבתי בבית השם כל ימי חיי לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו"

ראיתי מי שאומר שהבקשה שדוד המלך ביקש במילים האלה היא בשלוש אופנים (1) שבתי בבית השם- פיזית (2) לחזות בנעם השם- בצד הרגשי, להיות מחובר לקב"ה (ברגשות"י 3) לבקר בהיכלו- לעסוק בדבר ה' בשכל.

אולי אני אתחיל במילים: בשבח והודיה להשם יתברך אני זוכה להיות שיעור ו' בישיבת הגולן, תקופה שאין לי חיוב מבחינת המדינה להיות בישיבה אלא החלטה ורצון שלי להמשיך ולתת כיוון ומטרה לחיי, נשאלתי בזמן האחרון הרבה פעמים האם אני אשאר כאן כל השנה או רק חלק ממנה, התשובה שנתתי עד עכשיו הייתה שאני ב"ה היום בישיבה ובעז"ה מקווה שגם מחר.

יש מעשה שמספרים שמאוד מייצג את חיינו: ביום אחד בעת שהלך רבי יהונתן אייבשיץ לבית המדרש, עצרה בפתאומיות לידו מרכבת המלך. רבי יהונתן, קרא המלך בהתעניינות, להיכן רגליך? כשהוא מתכוון לשאול: לאן אתה הולך? השיב רבי יהונתן בפיקחות: לא יודע! כעס המלך על ההתחכמות. הוא ראה בה זילזול, מיד ציווה לאסור את רבי יהונתן. הזמן חלף והנה שככה חמתו של המלך. הוא ביקש להוציא את רבי יהונתן מבית האסורים ולהביאו לפניו.

חברותא או מיתותא

| מאיר בן שמאי

מה אתם מקבלים אחד מהשני?

פרידחי: אני מקבל מברויר את העניין שברגע שבאים ללמוד עם בנאדם שלא מכירים יש דברים יותר חשובים מאשר לרוץ את הגמרא.. צריך להכיר קצת את השני, להתחבר לכנאדם ואח"כ באמת להיכנס ללימוד.

ברויר: אני מקבל מפרידחי את החשיבות לרדת לעומקם של דברים. לא לחפץ, שהלימוד לא יסתכם רק בלהספיק כמה שיותר לדוגמא אם יש איזה קטע יפה בעין איה על הגמרא שלומדים או איזה רש"י או תוספות שעוזרים להבין יותר טוב אז לא לדלג עליהם.

מה המסר שלכם לשאר החברותא?

פרידחי: חשוב להעמיק ואם אפשר להעמיק אז ללכת על זה.

ברויר: לא להיות מקובעים ושחשוב שהחברותא תזרום.

דברים שלא ידעתם על פרידחי הוא סגר בצבא יותר זמן מאשר זמן אלול בישיבה-רצוף (42 יום), הוא עבר טסט שישי, והוא היה הראשון מהשיעור שלו שסגר בישיבה.

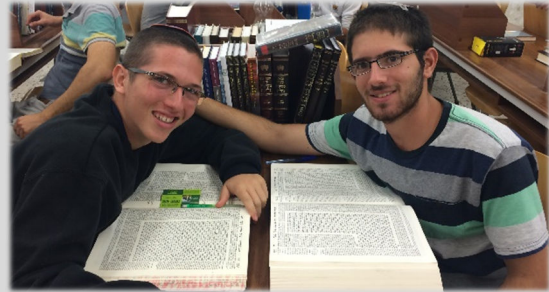
דברים שלא ידעתם על ברויר יש לו רשיון על אופנוע (כך כן, לברויר) והוא השליח האגדי של פיצה 'קיד', ובהתחלה הוא חשב שהבצל שעל ההמבורגר בחדר אוכל זה בכלל כרוב.

יאיר ברויר משיעור א' גר בפתח תקווה ולמד בהרצוג **ואופיר פרידחי** שיעור ד' גר בפתח תקווה ולמד בשי פירון לומדים ביחד בסדר ערב מסכת שבת מדף קב והלאה..

איך הכל התחיל?

ברויר: לא יודע.. באתי לבית מדרש וראיתי דף שכתוב שם שאני עם פרידחי אז הלכתי לאנשים משיעור ד' ושאלתי מי זה פרידחי ומשם השאר היסטוריה..

פרידחי: ראיתי בדף יאיר ברויר ואמרתי שזה בטח בחור רציני ואז שראיתי אותו אמרתי 'בסדר נסתפק במה שיש..'

איך שומרים על רצינות בחברותא?

פרידחי: לא להיות מקובע עם החברותא, לתת לחברותא לזרום וגם לפעמים לדבר על דברים אחרים אבל לדעת מתי לשים גבול ולא להיגרר מדי.

ברויר מחייך במבוכה ועונה: אנחנו שומעים את החברותא לידנו מתקרבים אלינו וזה אז חייבים להתקדם כדי שלא יעברו אותנו.

ליאור גרשון

שנה חדשה

ההתפתחות, ההולכת במסלול של התעלות, היא נותנת את היסוד האופטימי בעולם, כי איך אפשר להתיימש בשעה שרואים שהכל מתפתח ומתעלה. וכשחוזרים בתוכיותו של יסוד ההתפתחות המתעלה, אנו מוצאים בו את הענין האלוקי מואר בבחירות מוחלטת, שדווקא אין סוף בפועל, מחולל הוא להוציא אורות אל הפועל מה שהוא אין סוף בכח" הקודש, חלק ב, עמ' תקלז.

אני לא יודע במאת האחוזים למה התכוון הרב שכתב את הפסקה. אבל על פי ההבנה שלי, ההתפתחות היא דבר בלתי ניתן לעצירה. היא גורמת לאופטימיות ושמחה, כי הרי איך אפשר להיות מיואש כשהעולם מתקדם ומתפתח.

לפני כחודש התחלנו שנת לימודים חדשה בישיבה, וכבר אנחנו יוצאים לבין הזמנים. אחד מהדברים שהכי קשים לי בישיבה, הוא השגרה שחוזרת על עצמה, יום אחרי יום ללא שינוי. אפשר לחזור לישיבה עם רצונות גדולים, ואחרי שבועיים להכנס ל"שביזת". לדעתי אחת מהסיבות היא- שלא רואים את ההתפתחות. כשאנחנו חוזרים יום אחרי יום על אותם מעשים ונמצאים באמצע תהליך, אנחנו לא תמיד רואים את ההתקדמות. צריך להסתכל מבחוץ כדי להבין כמה גדלנו, צמחנו והתפתחנו. אני מאחל לנו, תלמידי הישיבה שתהיה לנו שנת תשע"ו שנה של ניצול זמן, אחוות חברים ואהבת תורה. ושנזכה לזכור גם באמצע תהליך, שהכל מתפתח ומתעלה.

באחד מהימים הראשונים בישיבה ניגשתי לבחור שלא הכרתי והצגתי את עצמי. שלום, אני ליאור משיעור א'. סליחה, משיעור ב'. מי אתה? אותו דבר קורה לי בדרך כלל אחרי ימי הולדת, ששואלים אותי – בן כמה אתה? ואז אני עונה: אני בן 19. סליחה, אני בן 20.

יש משהו מרגש בשינוי שמתחדש בשנה חדשה.

כל החשבונות של דברים שעשינו, או מה שאנחנו, כמעט תמיד משתנים. "מתי סיימת תיכון? שנה שעברה. סליחה, לפני שנתיים.

אם נרצה ואם לא, כל שנה מחדשת ומשנה סטטוס קיים. העולם מתפתח- בהיבט הפיזי ובהיבט הרוחני ואנחנו איתו.

כולנו הרי הגענו לישיבה בשיעור א' עם מטען מסוים ועם הזמן, כולנו עוברים שינויים ותהליכים. התפתחות. אם תסתכלו על עצמיכם לפני שנה, שנתיים, וחמש שנים תגלו שהתפתחתם במגוון תחומים. לעומת זאת, שמסתכלים לאחור על האתמול, קשה לראות את השינוי המיידי.

גם שאנחנו מתמודדים עם קושי אנחנו צריכים לזכור שיש התקדמות, צריך רק את הזמן כדי להבחין בה הרב קוק באורות הקודש מדבר על התפתחות העולם:

"תורת ההתפתחות ההולכת וכובשת את העולם כעת, היא מתאמת לרזי עולם של הקבלה יותר מכל התורות הפילוסופיות האחרות.

| תומר צורן

מחשבה ומעשה

האמת, שאין לי ממש על מה לכתוב.

ניסיתי לשאול אנשים בישיבה ובווטסאפ, וקיבלתי מגוון הצעות: תשובה, צדקה, להיות בשיעור ו', סוכה במסוק, מסוק בסוכה ועוד.

חשבתי לכתוב על איזה סיפור מהצבא, אבל לא עלה לי משהו טוב לראש. חשבתי לכתוב על יריד הצדקה, אבל אין לי ממש מה לכתוב עליו. חשבתי אולי לכתוב על התחדשות, אבל כולם כבר דיברו על זה כל כך הרבה שאין לי ממש מה להוסיף בעניין.

נשארתי עם הבעיה: על מה אני אמור לכתוב?

אז פשוט התיישבתי מול המחשב, פתחתי את הוורד והתחלתי לכתוב על מה שעובר לי בראש.

לפעמים צריך להפסיק לחשוב ופשוט להתחיל לעשות.

במסכת סוטה (דף ג') אומר ריש לקיש: "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות" - חשוב לחשוב לפני שעושים מעשה (עין במסילת ישרים - מידת הזהירות), אך חשוב גם לדעת לפעול בלי להיתקע בשלב המחשבה ולעבור לשלב המעשה.

רבי שניאור זלמן מלאדי (בעל התניא) כותב בסיפרו 'תורה אור' שלאה היא בבחינת מחשבה ורחל היא בבחינת דיבור ומעשה: "והעיקר היה בחי' רחל (שנקראת עקרת הבית)

כי המחשבה מתלבשת בתוך הדבור והדבור היה מתגלה." (תורה אור, פרשת ויצא, כ"ב, ד' - כ"ג, ב') נכון שרחל היא עיקר הבית, אך רבי שניאור זלמן כותב לנו שלאחר החורבן אורה של רחל יצא עם עם ישראל לגלות, ובארץ ישראל נשאר להאיר אורה של לאה: "משא"כ אחר חורבן בהמ"ק שגלו ישראל וגלתה עמהם השכינה... נשאר מאיר בא"י בחי' לאה והיא מזרעה יותר גבוה מבחי' רחל וכמשל המחשבה שהיא רוחניות ונעלית מן הדבור...".

אם כן, אנו אומרים שהמחשבה היא רוחנית ונעלית מן הדיבור והמעשה, אך הדיבור והמעשה הם בעצם העיקר.

ישנו ביטוי ידוע - "העיקר הכוונה", אך בואו לא נשכח את מה שכתב לנו ריה"ל על מלך כוזר: "כוונתך רצויה ומעשיך אינם רצויים". ובכל זאת, למרות מה שכתב ריה"ל, הרי ברור לנו שלמחשבה ולכוונה חלק חשוב וקריטי בחיינו, שהרי כיזוע, ישנן אפילו מצוות שאם עוברים עליהן במזיד מתחייבים מיתה, ואם בשוגג, מתחייבים קרבן חטאת.

לעניות דעתי, נראה מכאן שהמחשבה והכוונה הן באמת יותר רוחניות ונעלות, אך ללא הדיבור והמעשה, הן ארעיות ולא באות לידי ביטוי, ולכן הדיבור והמעשה הם העיקר, אך עם כל זאת, מעשה או דיבור ללא מחשבה וכוונה יכולים להיות ריקים מתוכן ולעיתים אף להביא אותנו למקומות הפוכים ממה שרצינו.

המשך בעמוד הבא

והחלק השלישי - דיבור שאין בו לא תועלת ולא נזק, כרוב דיבורי ההמון: איך נבנתה חומת העיר, ואיך נבנה ארמון פלוני, ותאור יפי בית פלוני, ורוב פירות מדינה פלונית, וכיוצא באלה מדיבורי המותרות. אמר: הרי הדיבור בזה החלק גם כן למותר, אין תועלת בו. והחלק הרביעי - דיבור שהוא כולו תועלת, כדיבור בחכמות ובמעלות, ודיבור האדם כמה שמיוחד לו מאשר בו קיום חייו והמשך מציאותו. ובזה ראוי לדבר. ובכל עת שאשמע דיבור, אני בוחנו, ואם אמצאהו מזה החלק הרביעי - אדבר בו, ואם יהיה מן החלקים ההם - אשתוק ממנו. אמרו בעלי המידות: התבונן בזה האיש וחכמתו, שהוא חסר שלושה רבעים מהדיבור, וזו חכמה שראוי להתחנך בה."

בראש השנה, אנו עומדים לדון על כל מה שעשינו השנה בכל המישורים: המחשבה, הכוונה, הדיבור והמעשה. בניגוד לתפיסת העולם הקיימת בתרבות המערב של "מבחן התוצאה", או לחלופין, "העיקר הכוונה", אנו יודעים שהקב"ה דורש את ההשתדלות. ישנם דברים רבים שמחוץ לשליטתו של האדם, ולא יהיה הוגן לדון אדם רק ע"פ התוצאה, אך גם לא הגיוני לדון אדם רק ע"פ הכוונה.

שנזכה לכוון תמיד את כל מעשינו לשם שמיים ולצאת זכאים בדיון. כתיבה וחתימה טובה לכולם!

גם בין הדיבור למעשה יש כמובן הבדל ו'מערכת יחסים'.

רשב"ג אומר לנו הנהגה חשובה מאד בעניין היחס שבין דיבור ומעשה: "שמעון בנו [של רבן גמליאל] אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה וכל המרבה דברים מביא חטא" (פרקי אבות, א', י"ז)

הרמב"ם בפירושו לפרקי אבות פתח בסיפור לפני שהאריך בפירושו למשנה וחילק לנו את הדיבור לחמש קטגוריות שונות (שלא הבאתי כאן):

"נאמר בספרי המידות, כי אחד מן המתלמדים נראה מרבה בשתיקה, עד שלא היה מדבר אלא מעט מזער. ואמרו לו: מה סיבת הפלגת שתיקתך? ואמר: בחנתי הדיבור, ומצאתיו מתחלק לארבעה חלקים: החלק האחד - דיבור שהוא כולו נזק מבלי תועלת, כקללת אדם ודבר נבלה וכיוצא בהם, שאמירת זה שגוען גמור. והחלק השני - דיבור שבו נזק מצד אחד ותועלת מצד אחר, כשבח אדם כדי לקבל תועלת ממנו, ויהיה בשבח ההוא מה שיכעיס את שונאו, ויזיק לזה ששבחו. וצריך להניח זה בגלל זה, ולא לדבר בזה החלק מן הדיבור גם כן.

דניאל שמואלי

מתחיל מחדש

"ראשית כניסת האדם לעבודת ה' צריך להיות בחיפזון, כמו שמצינו בפסח מצרים, שהיה נאכל בחיפזון, ולא פסח זורות. מפני שההתחלה לנתק עצמו מכל תאוות עולם הזה שהוא מקושר בהם, צריך לשמור הרגע שמתעורר בו רצון ה' ולחפז על אותו רגע למהר לצאת מהם אולי יוכל. ואחר כך שוב ילך במתינות ולאט כדין פסח זורות" – מדברי רבי צדוק יש להתחיל בשיא ולאט לאט להאט את הקצב(או להגביר ע"פ מבצע סבתא)

נשארה לנו שאלה אחרונה והכי חשובה שאלת הביטחון-הרב אומר באורות התורה (יא,ב): "האדם הישר צריך להאמין בחייו".

חוסר באמון עצמי מונע מן האדם להתקדם, אולי אני חושב לעצמי שלפעמים אני לא שווה והרבה זכרים גדולים עלי, אך עליו להבין שהקב"ה נותן בי אמון, ולכן אני מחויב לתת אמון בעצמי שאני מסוגל להתגבר על מכשולים בחיים, ויש לי כל מה שאני צריך כדי להתקדם ולהצליח. כשאדם יכניס לתת-מודע שלו שהוא מסוגל, הידיעה תהפוך למודע ומשם השמיים הם הגבול.

אסיים בשאלה האחרונה שנשאלנו ע"י הרב שי בסוף השיחה-מהי ישיבת הגולן בשבילי?

בשבילי היא: "בית של התעצמות רוחנית וגשמית, מקום של עבודה אך גם אתר נופש"

השאלה מה היא בשבילך? שבת שלום.

הנה התחיל זמן חדש אחר בין-הזמנים משחרר ומחדש כוחות, כל אחד מתאקלם בקצב שלו. ניתן לראות הרבה חיוכים על פרצופיהם של חברנו לישיבה גם החדשים וגם הוותיקים ששמחים לחזור ולכנות עוד קומה בבניין הרוחני. כמה בחורים כבר יושבים בבית המדרש על המחשבים מציירים טבלאות ומכינים לוי"ז ודגים חברותות.

לאחר שכל אחד ארז את התיק שלו אפשר לצאת לדרך, אבל מהי הדרך? באיזו מהירות אני אמור ללכת בה? האם אני בטוח שיש לי בתיק כל מה שאני צריך לדרך ארוכה ומפותלת?

אני זוכר בסוף זמן קיץ שעבר את שיחת ההיכרות השיעורית עם הרב שי, מגוון נושאים הועלו שם שאני חושב שנוגעים אלינו, וברשות הרב אשתף את כלל הישיבה בפנינים שזכינו לשמוע.

כדי לדעת מהי הדרך האדם צריך להקשיב לעצמו לחשוב מדוע הגעתי לישיבה? מה היכולות שלי? מה הצפיות שלי? האם אני מסוגל להיות חודש אלול שלם בישיבה ולא להסתכל מה שאר החברים עושים? ישנה חשיבות רבה להישאר בזמן ממושך ורצוף בישיבה ויש לשקול רבות האם לרדת או לא גם אם אני הבחור היחיד שנשאר מהשיעור (אהממ.. שיעור א' חסרתם לנו שבת שעברה..). כדי לענות על שאלת ה"מהירות" נעיין בקטע מחיבורו של רבי צדוק הכהן מלובלין בספרו- "צדקת הצדיק":

זמן להתבגר

א | רונן קרויטנר

רק על זה מגיע לך גם בשמאלית". אני חושב שהיום אני כבר יודע, היום אני כבר מבין, שבין אם אני רוצה או לא, אני תמיד צריך להפנים, שאולי גם השנה אחטוף. כי אני אף לא מפסיק, לא מפסיק להתבגר, לא מפסיק ללמוד, ותודה לא-ל גם להשתפר.

ואם אי פעם אותו ג'וק ירצה שוב להיכנס, אני אסתכל לאחור ואראה, מי הייתי פעם ומה אני היום, מה קשה לי לשכוח ולמה זה טוב. כי כמו אז שחשבתי שסיימתי ואני יכול להיות שאנק, הניסיון מראה לי שאת אותן מחשבות, הייתי צריך לגנוז מזמן.

אני אף פעם לא מפסיק להתבגר, וזאת ממש לא סיבה להיות עצוב, כי כל מה שנשאר לי לעשות, זה להמשיך ללכת ולקרוץ במבט חטוף.

"אני יכול אפילו להריח את זה.. ברצינות! לא לטעום, לא לראות, לא לשמוע, לא להרגיש, פשוט להריח.. ריח של משהו חדש שמגיע וגורם להתרגשות, ריח כזה שמזיז טריגרים בלב, ריח שגורם לי להתמתח עם הזרועות העקומות שלי כמו אנטנה של איזו קופסת טלוויזיה ישנה".

היו שנים, שבתחילתן הייתי מתמתח כך ואז היה נכנס לי ג'וק לראש. נכנס ויוצא, נכנס ויוצא, לא משנה כמה עוד אנסה לחסום אותו.

זה כאילו האנטנה הזאת היא כל פעם מאותתת לו לבוא את אותו ג'וק אני כבר מכיר, הוא כבר חבר מועדון, ואל תחשבו שזאת עוד מטאפורה ליצר הרע, אלא זה רק פגם בהגיון. זאת פשוט מחשבה מתנשאת שאני מכיר, שבאמת הייתי צריך לדעת כבר איך

ואז אני אומר לעצמי, "אני התבגרתי".

"ב"ה יש לי את זה, באמת שהתבגרתי, עברתי הרבה ויש מי שיעיד על זה, אז מה כבר יש לי לחדש? השנה נשאר רק לנסות להיות חכם יותר, ללמוד משטויות שעשיתי, להתנהג קצת אחרת, אפשר לומר שזה בעצם לחיות את עצמי בגרסה משופרת". לא מספיקים לחלוף כמה רגעים ופתאום מגיע **BANG!** זה מרגיש כמו אלת בייסבול, בלי אזהרה ואני חוטף בימנית, "באמת חשבת שזה הכול??"

לאורכה ולרוחבה הם פרוסים, נותנים מעצמם לחבריהם, לשיבתם
ולמען המדינה.

הם מתגלגלים, קופצים, צונחים ולפעמים גם נפעים.

הם משרתים במזור ביניש, במלא"ר, אגוז וזוכבן.

בשבטה, בצונבר ובקציעות.

קרביים לצד תומכי לחימה.

הם משלנו.

חיילי ישיבת הגולן.

